

สรุปการถอดองค์ความรู้เรื่องการผลิตมะนาวนอกฤดู

เจ้าของความรู้ชื่อ..นายคณิง ...กลับมา.....

ตำแหน่ง..ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา (พืชสวน)....

สังกัด.ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา (พืชสวน) สสข. ๓ จ.ระยอง

แรงบันดาลใจในการส่งเสริมการทำมะนาวนอกฤดูในวงบ่อซีเมนต์

เริ่มตั้งแต่ปี ๕๑ ได้ศึกษาข้อมูลและซื้อต้นพันธุ์มาจากศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร กรมวิชาการเกษตร จำนวน ๕๐ ต้นๆ ละ ๑๐๐ บาท (ความยาวต้นประมาณ ๑ คืบ) นำมาปลูกโดยซื้อวงบ่อซีเมนต์มาปลูก ๕๐ วง วัตถุประสงค์เพื่อ

๑. เพื่อเป็นวิทยาทานแก่เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป เนื่องจากมีองค์ความรู้อยู่แล้ว และมีงานวิจัยจากหน่วยงานราชการได้ทำการศึกษาและรับรองผลการศึกษามาก
๒. เพื่อพัฒนาศูนย์ฯ ให้ก้าวหน้าทั้งด้านโครงสร้างอาคาร แพลงสาธิต เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกมะนาว โดยกำหนดเป็นนโยบายให้นักวิชาการทุกคนทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาบุคลากร และศึกษาข้อมูลวิชาการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆต่อไป

เทคนิคการทำมะนาวนอกฤดูแบบง่ายๆ ที่เกษตรกรควรรู้

๑. วัสดุการปลูก ได้แก่

- พันธุ์มะนาว ใช้แป้นพิจิตร มีลักษณะที่ดีคือ ต้านทานโรคแคงเกอร์ (Canker) ได้ดี ลูกใหญ่ต้องทำคอกหรือนั่งร้านเพื่อรองรับกิ่งที่ออกลูก ออกผลดกให้ผลผลิตแน่นอน มีงานวิจัยรับรอง ข้อเสียคือ เปลือกหนา ไม่หอมเหมือนมะนาวพันธุ์พื้นเมือง
- ต้นตอ จะใช้ต้นตอจากส้มโอพันธุ์ขาวพวง ซึ่งเป็นพันธุ์พื้นเมืองที่มีความแข็งแรง เจริญเติบโตได้ดี แต่มีเมล็ดมาก
- การใช้ต่อมะขวิดเสียบยอดนั้น เมื่อผ่านไปเป็นปีที่ ๔-๕ จะได้มะนาวมีกลิ่นผิดปกติไปจากเดิม
- ดิน ต้องค้ำนึ่งถึงโครงสร้างดิน การระบายของหน้าดิน ซึ่งวัสดุการปลูกประกอบด้วยขี้ไก่แก่ ดินมะพร้าวสับเป็นชั้น และขี้เถ้าแกลบ อย่างละ ๑ ส่วน นำมาผสมคลุกเคล้าให้เข้ากัน ใส่ดิน ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกให้สูงจากปากบ่อประมาณ ๑ คืบ
- ประเภท/ แหล่งน้ำ ได้แก่ น้ำจากบ่อบาดาลเป็นน้ำกระด้าง น้ำจากประปา น้ำจากคลองชลประทานจะเปรี้ยว ส่วนระบบการให้น้ำ ต้องสมบูรณ์ ใช้ระบบสปริงเกอร์ เพื่อให้ดินโปร่งและน้ำจะค่อยๆ ซึม
- ธาตุอาหาร/ ปุ๋ย ต้องสมบูรณ์ ใช้ปุ๋ยสูตร ๒๕-๗-๗ ผสมยูเรียในช่วงแรก เพื่อให้เพิ่มและแตกใบใหม่ เทคนิคให้น้อยแต่บ่อยครั้ง ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๒-๒๔-๒๔ สำหรับไม้ผลให้สะสมธาตุอาหารไว้ในช่วงเดือนกรกฎาคม- สิงหาคม โดยให้น้ำระบบสปริงเกอร์วันละ ๑ ครั้ง ใช้หัวมินิ ๑ หัว ๑๘๐ องศา ช่วงเช้า นาน ๓๐ นาที เทคนิคให้น้อยแต่บ่อยครั้ง ในช่วง ๕ เดือนแรก หลังจากนั้นเปลี่ยนให้ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ เดือนละ ๑ ครั้ง ช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม งดให้น้ำ ๓ วัน เมื่อออกดอกให้น้ำเต็มที่จาก ๓๐ นาที เป็น ๔๕ นาทีจนเก็บเกี่ยว ใช้ฮอร์โมนจิบเบอเรลลินยืดใบเพื่อลดต้นทุนด้วย
- สารเคมี/ ยารักษาโรค ใช้สารสมุนไพรมะนาวจากธรรมชาติ เช่น สะเดา ไพร ยาสูบ เพื่อลดต้นทุน

- วงบ่อซีเมนต์ ขนาด ๘๐x๓๕ cm. เหมาะสมที่สุดไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ต้นทุนถูกกว่าขนาด ๑ เมตร การวางวงบ่อซีเมนต์ ๒ แถวคู่เว้น ๔ เมตร หรือ ๒ แถวเว้นแถว ขนาด ๒.๕x๔ เมตร จะสะดวกกว่า ๓x๓ เมตร
- ๒. การปลูก ช่วงเวลาในการปลูกเป็นดังนี้ เริ่มปลูกเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ ระบบการให้น้ำต้องสมบูรณ์ ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม ต้องไม่มีดอกหรือลูกติด เพื่อเลี้ยงใบให้สมบูรณ์พร้อมออกนอกฤดู ช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม สามารถบังคับบ่อออกลูกได้
- ๓. การดูแลรักษา ให้ระวังหนอนซอนใบ ควบคุมโดยฉีดคาร์บาริลวันที่ ๑, ๔ และ ๗ บางครั้งจะพบโรคใบไหม้ เกิดจากดินเค็มปลายแห้ง ทำให้ใบร่วง สาเหตุมาจากระบบน้ำ น้ำที่มีคลอรีน หรือพีชที่เจริญอยู่ในแปลงมะนาว โรคที่มาจากเชื้อโรคในดิน ให้ใช้เชื้อแบคทีเรีย *Bacillus subtilis* รักษา หรือใช้สารทางการค้า ๒ ซ่อนตวงละลายน้ำ ๒๐ ลิตร นำมาราดโคนและฉีดพ่นทางใบ ๕-๑๐ วัน
- ๔. ต้นทุนการผลิต ๕๔๐ บาทต่อการปลูกมะนาวครั้งแรก ซึ่งยังไม่รวมค่าแรงงาน

หลังการส่งเสริมเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพได้ นอกจากนั้นการปลูกมะนาวนอกฤดูยังสามารถเพิ่มมูลค่าได้โดยการขายกิ่งพันธุ์ ต้นพันธุ์ได้

